

Ötödik kép: Mélység verseny, vagy: az aviatika ha.

FŐVÁROS.

Földalatti átjárók.

Amikor egy nagyvárosban annyira megnövekedik a forgalom, hogy folytonosan emberéleteket fenyeget, a városnak kötelessége gondoskodni arról, hogy a forgalom veszedelmességét csökkentse és megvédelmezze az embereket a forgalom veszedelmétől. Budapest már néhány esztendeje elérkezett oda, hogy vannak utcakeresztezői, ahol valóságos életveszedelem átkelni a gyalogjárónak és vannak terei, amelyeken a tíz oldalról is összetorlódo villamosok nem lehet eligazodni. Valamennyien, akik Pesten élünk, jól ismerjük ezeket a helyeket s ha csak lehet, el is kerüljük, de ha okvetlenül arra vész az utunk, mindannyiszor azt kell tapasztalnunk, hogy a város még mindig nem tett eleget a mi életünk biztonságáért. Ismerjük a Kossuth Lajos-utca és a Károly-körut sarkát, ezt a veszedelmesen forgalmas helyet, ahol még a különböző helyeken megálló villamosok is elrémitik az arra járókat, ismerjük a Rákóczi-ut és a nagykörut keresztezését, ahol már nem egy szerencsétlenség történt s hogy még csak a legveszedelmesebbeket említsük, a Kálvin-téren, vagy a Baross-téren való átkeléstől előre borzad mindenki. Ezeken a helyeken akkora a veszedelem, hogy nem lehet segíteni rajta azzal, hogy lovasrendőrt állítunk oda, mert az az egy lovasrendőr tehetetlen a sok villamossal, kocsival, biciklivel, automobilokkal, meg gyalogjáróval szemben. A város is érezte ezt és úgy akart segíteni a bajon, hogy járdaszigeteket állított fel a Kálvin-téren, meg a Baross-téren. A járdaszigetre fölgorhat mindenki, ha hirtelen feléje kanyarodik valamelyik kocsi s ott várhatja be nyugodtan azt a pillanatot, amikor a veszedelem elmúlt, — de ezek a járdaszigetek még sem olyan intézkedések, amelyekkel véglegesen el lehetne intézni a forgalom veszedelmességét. Valami kevés, ami mégis azt mutatja, hogy a főváros már telismerte a forgalom veszedelmességét, de ennél az intézkedésnél még sem szabad megállania.

Párisban meg Londonban, ahol természetesen sokkal több utvonalon veszedelmesebb a forgalom, mint nálunk, földalatti átjárókat csináltak az ilyen helyeken. Földalatti átjárókat, amelyek rendkívül kényelmesek s nemcsak azért hasznosak, mert megvédik a gyalogjáró embereket, hanem azért is, mert ott olyan helyiségeket lehet berendezni, amelyekre feltétlen szükség van egy nagyvárosban. Hogy ne említsünk mást, mint a toalett-szobákat, amelyek még mindig hiányoznak Budapesten, vagy nyilvános telefon-állomást, amelyhez így a legkönnyebben hozzáférhet mindenki.

Ugy halljuk, hogy a fővárosnál gondolkoznak azon, hogy a két legveszedelmesebb ponton, ahol a hely kicsisége miatt még járdaszigeteket sem lehet

fölállítani: a Rákóczi-ut és a Nagykörut sarkán s a Kossuth Lajos-utca és a Károly-körut keresztezésénél földalatti átjárókat létesítenek. A terv már fölmerült, de úgy mondják, hogy a földalatti átjárók technikai kivitele roppant nehéz, mert ezeken a forgalmas utvonalakon nem lehet bántani a közműveket, a közcsatornát, a vízműveket, a tulságosan sok lépcsővel alájuk kerülni nem célszerű, a liftrendszer meg költséges. Ezek a kifogások, de ezeken a kifogásokon bátran tulteheti magát mindenki. Olyan kifogások ezek, amelyek mindegyikére meg lehet felelni s ha a földalatti átjárók áldozatokba kerülnek is, mégis meg kell csinálni azokat, mert így kívánja ezt a közönség érdeke. És ez csakugyan elsőrangú érdek; a mindnyájunk fontos kívánsága.

Ha a Baross-tér vagy a Kálvin-tér veszedelmességén nem segíthetünk egyelőre, ha a fővárosban lévő szökőkutat nem nézhetjük meg életveszedelem nélkül, legalább ezen a két helyen szüntessük meg a forgalom veszedelmességét a földalatti átjárókkal. S ha már odaérkeztünk, csináljuk meg azokat úgy, hogy a földalatti helyiségben legyen toalett-szoba, ahol a járókelő ember olcsón megmosakodhatik és a ruháját, cipőjét rendbehozhatja. Ezeket a toalett-szobákat, amelyeket igazán nélkülözzük Budapesten, a földalatti átjárók nélkül is meglehetne csinálni s nem is a föld alatt, bár a legközelebb a Petőfi-téren a föld alatt akarják megcsinálni az első ilyen toalett-helyiséget.

A fővárosnak most, amikor a földalatti átjáróról van szó, igazán nem szabad a drágaságukra vagy a nehéz kivitelükre hivatkozni. A földalatti átjáró olyan érdek, olyan közvetlen fontosságu valamennyiünkre nézve, hogy csak elismerés illetheti azokat, akik siettetik a megépítésüket.